

**POLISH JOURNAL
of SPORT and TOURISM**
Sport i Turystyka
quarterly/kwartalnik

SPORT TOURISM

MARCH/MARZEC, 2010

**Volume/Tom 17
Issue/Numer 1
ISSN 1899-1998**

Short communication

ATTITUDES TOWARD THE FAITH OF PERSONS PRACTICING TAEKWON-DO SEEN THROUGH THE PRISM OF THE CATHOLIC CHURCH

Attitudes toward the faith of persons practicing taekwon-do

SŁAWOMIR BYLINA

Akademia Podlaska in Siedlce, Faculty of Humanities

Mailing address: Sławomir Bylina, 109 Łomaska Street, 21-500 Biała Podlaska, tel.: +48 792260010,
e-mail: slawekbylina@vp.pl

Key words: religion, faith, youth, taekwon-do

Introduction

The following scientists studied religiousness among the various social and professional groups in Poland: Jarmoch [1, 2, 3], and Mariański [4]. So far only few studies related to people practicing sport [5]. The Catholic Church is interested in and promotes the values that stem from it. John Paul II saw the importance and role of sport in the education of man, and in his message to the organizers and participants of the Salesian World Games XII in 2001 he recalled the words of the Second Vatican Council, saying that "exercise and sports shows (...) contribute to the maintenance of spiritual balance and to the fraternal relations between people of every state, nationality and different races" [6]. Faith in God also helps the choices and the everyday human behavior brought up in the Christian culture. So it was interesting to try to assess people practicing taekwon-do in terms of their relation to faith and God's presence, and also show the importance of faith in their daily lives on the background of similar studies conducted among other population groups in Poland.

Material and methods

The research was conducted among 111 people from five taekwon-do clubs operating in the city of Biala Podlaska. The age of the respondents was 15-25 years, and the majority was males (57.7%), living in the city (76.5%).

The research was conducted using the method of diagnostic survey, by auditing questionnaire technique. The primary source material was a questionnaire consisting of 58 questions. Of the 115 questionnaires collected, 111 were considered useful, and have been evaluated.

They sought answers to the following questions:

1. What is the level of religious self-identification of adolescent respondents?
2. What are the main faith motives of the respondents?
3. Does religion play an important role and is it important in the life of the adolescent respondents?
4. Does faith give a sense of security?

5. Have the adolescent respondents experienced the closeness of God?

Results and conclusions

Table 1 presents the percentage distribution of answers to the questions asked in the questionnaire.

Religious self-identification

It was shown that approximately 92% of the taekwon-do club members declared themselves as believers or deeply religious. The remaining 8% of the respondents were hesitant, indifferent to the faith, or non-believers. Research of 1991 on the nationwide sample showed that religious self-identification of 18-19-year olds was similar and amounted to respectively 88% and 8% [3].

Self-declaration of faith motives

The main motives of faith of the investigated young people were personal thoughts and beliefs (35.9%). Motivating factor in 19.4% of those surveyed involved going to church and influence of the church teachings. Experience and life were the essential element of faith for 11.9% of the surveyed youth.

Value of faith in everyday life

Positive attitude to faith in life showed about 65% of the surveyed youth. And faith was nothing special in life for 28.8% of respondents. 6.3% of respondents were not able to answer the question. Somewhat larger factors of approval of religious faith as a value in daily life obtained Mariański in his research [4]. To the same question he received respectively 78.3%, 12.9% and 8.8% of the responses.

Importance of religion in everyday life

For approximately 66% of the respondents religion was very important. 17.5% of respondents indicated their minor interest in religion. About 11% of respondents were unable to answer the question.

Table 1. Attitude of respondents to the faith, God's presence and significance in life, and the impact of faith on the sense of security

Specification	total	
Religious self-identification of young people	N	%
Deeply religious	15	13.5
Believer	87	78.4
Undecided	4	3.6
Indifferent	4	3.6
Non-believer	1	0.9
Total	111	100
Self-declaration of faith motives		
Personal thoughts and beliefs	63	35.9
Going to church, influence of sermons and church teachings	34	19.4
Influence of readings	1	0.5
Tradition and bringing up	56	31.8
Experiences and life experience	21	11.9
Neighborhood and environmental tradition	1	0.5
Others	-	-
Total	177*	100
Importance of religion in lives of respondents		
Very significant	23	20.8
Significant	50	45.3
Not significant	19	17.6
Minor	2	1.9
Very small	1	0.9
None	4	3.6
Difficult to say	12	10.9
Total	111	100
Value of faith in everyday life		
Yes	72	64.9
No	7	6.3
I can't say	32	28.8
Total	111	100
Influence of faith in difficult situations		
Yes	54	49.1
No	21	18.8
I can't say	36	32.1
Total	111	100
Experiencing God's closeness		
Yes	55	49.5
No	29	26.1
I can't say	27	24.4
Total	111	100

* the respondents could choose several among six possibilities or give their own proposition.

Influence of religion on the sense of security in difficult times

49% of respondents assessed positively the importance of faith in the context of security in difficult situations. This issue was negatively addressed by 18.8% of respondents. Every third respondent could not answer the question asked in this topic. Nationwide studies of 1988 [2] showed that 83.3% of respondents believed that faith can give people a sense of security and support in difficult situations.

Experience of God's closeness

Half of the respondents experienced the closeness of God. While 26% did not encounter such a feeling, the remainder did not know how to answer the question. Jarmoch [3] in the Study of Religiousness of Poles showed that 57.4% of respondents spoke positively about the possibility of feeling close to God.

Summary

The research shows that the sample of young people practicing taekwon-do in Białka Podlaska selected in a targeted way, when compared with similar studies conducted in Poland, declared to a lesser extent their positive attitude to faith (65% vs. 78%), the impact of faith on sense of security (49.0% vs. 83.3%) and experience of the closeness of God (49.5% vs. 57.4%). A similar percentage of respondents declared themselves as believers or a deeply religious (92% vs. 88%). These studies, carried out on a limited number of persons, may be a contribution to the broader research on attitudes to faith and God's presence among teenagers in various sports.

Literature

1. Jarmoch E. (1999) Individual religiousness of Poles. [in]: W. Zdaniewicz, T. Zembrzuski (ed.) Church and Religiousness of Poles 1945-1999. Warszawa, 385-386. [in Polish]
2. Jarmoch E. (2005) Religious experience. [in]: S. Zaręba, T. Zembrzuski (ed.) Social-Religious Attitudes of Łódź Archdiocese Population. Łódź, 35. [in Polish]
3. Jarmoch E. (1998) Global attitudes of Poles toward religion. [in]: W. Zdaniewicz (ed.) Religiousness of Poles 1991-1998. Warszawa, 16. [in Polish]
4. Mariański J. (2002) Religious beliefs and Faith Experience. [in]: S. Zaręba, T. Zembrzuski (ed.) Social-Religious Attitudes of Łódź Archdiocese Population. Łódź, 192-195. [in Polish]
5. Bylina S. (2006) Religious and Moral Attitudes of Young People Practicing Taekwon-do in Białka Podlaska. Warszawa, 69-77. [in Polish]
6. Jan Paweł II (2001) Message to the organizers and participants of Salesian World Youth Games XII. [in]: Z. Dziubiński (ed.) Axiology of Sport. Warszawa, 6-7. [in Polish]

Submitted: October 15, 2009

Accepted: November 19, 2009

POSTAWY WOBEC WIARY OSÓB TRENUJĄCYCH TAEKWON-DO WIDZIANE PRZEZ PRYZMAT KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

Postawy wobec wiary osób trenujących taekwon-do

SŁAWOMIR BYLINA

Akademia Podlaska w Siedlcach, Wydział Humanistyczny

Adres do korespondencji: Sławomir Bylina, ul. Łomaska 109, 21-500 Biała Podlaska, tel.: 0792260010,
e-mail: slawekbylina@vp.pl

Słowa kluczowe: religia, wiara, młodzież, taekwon-do

Wstęp

Badaniem religijności wśród różnych grup społecznych i zawodowych w Polsce zajmowali się m.in. Jarmoch [1, 2, 3] i Mariański [4]. Dotychczas tylko nieliczne badania dotyczyły osób uprawiających sport [5]. Kościół katolicki interesuje się i promuje wartości jakie z niego wyrastają. Znaczenie i rolę sportu w wychowaniu człowieka zauważał Jan Paweł II, który w przesłaniu do organizatorów i uczestników XII Światowych Igrzysk Salezjańskich w 2001 r. przypomniał słowa Soboru Watykańskiego II i stwierdził, że „ćwiczenia i pokazy sportowe (...) przyczynią się do utrzymania równowagi ducha, jak i do braterskich stosunków między ludźmi wszelkiego stanu, narodowości i różnych ras” [6]. Wiara w Boga ułatwia również wybory i codzienne zachowania człowieka wychowanego w otoczeniu kultury chrześcijańskiej. Interesujące więc było podjęcie próby oceny osób trenujących taekwon-do pod względem ich stosunku do wiary i obecności Boga, a także ukazanie znaczenia wiary w ich codziennym życiu na tle podobnych badań przeprowadzonych wśród innych grup ludności w Polsce.

Materiał i metody

Badania zostały przeprowadzone wśród 111 osób z pięciu klubów taekwon-do działających na terenie miasta Biała Podlaska. Wiek badanych wynosił 15-25 lat, w tym większość stanowili mężczyźni (57,7%), mieszkający w mieście (76,5%).

Badania przeprowadzono przy wykorzystaniu metody sondażu diagnostycznego, techniką ankiety audytoryjnej. Podstawowym materiałem źródłowym był kwestionariusz złożony z 58 pytań. Spośród 115 zebranych ankiet uznano przydatność 111, które zostały poddane ocenie.

Poszukiwano odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jaki jest poziom samoidentyfikacji religijnej badanej młodzieży?
2. Jakie są główne motywy wiary badanych?
3. Czy religia odgrywa ważną rolę i czy jest czymś istotnym w życiu badanej młodzieży?
4. Czy wiara daje poczucie bezpieczeństwa?
5. Czy badana młodzież doświadczyła bliskości Boga?

Wyniki i ich omówienie

W Tabeli 1 przedstawiono procentowy rozkład odpowiedzi na pytania postawione w ankiecie.

Samoidentyfikacja religijna

Wykazano, że około 92% członków sekcji taekwon-do deklarowało się jako wierzący lub głęboko wierzący. Pozostałe 8% badanych to osoby niezdecydowane, obojętne wobec wiary lub niewierzące. Badania z 1991 r. na próbce ogólnopolskiej wykazały, że samoidentyfikacja religijna 18-19-letniej młodzieży była podobna i wynosiła odpowiednio 88% i 8% [3].

Autodeklaracja motywów wiary

Głównymi motywami wiary dla badanej młodzieży były osobiste przemyślenia i przekonania (35,9%). Czynnikiem motywującym ankietowanych w 19,4% było uczęszczanie do kościoła i wpływ nauk kościelnych. Przeżycia i doświadczenia życiowe były istotnym elementem wiary dla 11,9% badanej młodzieży.

Wartość wiary w życiu codziennym

Poztywny stosunek do wiary w życiu wykazywało około 65% badanej młodzieży. Natomiast wiara nie była niczym szczególnym w życiu dla 28,8% badanych. Na pytanie nie umiało odpowiedzieć 6,3% badanych. Nieco większe wskaźniki aprobaty wiary religijnej jako wartości w życiu codziennym uzyskał w swych badaniach Mariański [4]. Na podobnie zadane pytanie otrzymał on odpowiednio 78,3%, 12,9% i 8,8% odpowiedzi.

Znaczenie religii w życiu codziennym

Dla około 66% ankietowanych religia miała duże lub bardzo duże znaczenie. 17,5% ankietowanych wskazało na niezbyt duże zainteresowanie religią. Na zadane pytanie nie umiało odpowiedzieć około 11% badanych.

Wpływ wiary na poczucie bezpieczeństwa w trudnościach życiowych

Poztywnie do znaczenia wiary w kontekście bezpieczeństwa w trudnych sytuacjach życiowych ustosunkowało się 49% badanych. Negatywnie do tego zagadnienia odniosło się 18,8% badanych. Co trzeci respondent nie umiał odpowiedzieć na pytanie zadane na ten temat. Badania ogólnopolskie z 1988 r. [2] wykazały, że 83,3% respondentów uważało, że wiara może dać ludziom oparcie i poczucie bezpieczeństwa w trudnych sytuacjach życiowych.

Doświadczenie bliskości Boga

Połowa respondentów doświadczyła bliskości Boga. Natomiast 26% nie spotkało się z takim odczuciem, natomiast pozostała część nie umiała odpowiedzieć na postawione pytanie.

Tabela 1. Stosunek badanych do wiary, obecności i znaczenia Boga w życiu, oraz wpływ wiary na poczucie bezpieczeństwa

Wyszczególnienie	Ogółem	
Samoidentyfikacja religijna młodzieży	N	%
Głęboko wierzący	15	13,5
Wierzący	87	78,4
Niezdecydowany	4	3,6
Obojętny	4	3,6
Niewierzący	1	0,9
Ogółem	111	100
Autodeklaracja motywów wiary		
Osobiste przemyślenia i przekonania	63	35,9
Uczęszczanie do kościoła, wpływ kazań i nauk kościelnych	34	19,4
Wpływ lektury	1	0,5
Tradycja i wychowanie rodzinne	56	31,8
Przeżycia i doświadczenia życiowe	21	11,9
Tradycja sąsiedzka i środowiskowa	1	0,5
Inne	-	-
Ogółem	177*	100
Znaczenie religii w życiu badanej młodzieży		
Bardzo duże	23	20,8
Duże	50	45,3
Niezbędne	19	17,6
Małe	2	1,9
Bardzo małe	1	0,9
Żadne	4	3,6
Trudno powiedzieć	12	10,9
Ogółem	111	100
Wartość wiary w życiu codziennym		
Tak	72	64,9
Nie	7	6,3
Nie umiem powiedzieć	32	28,8
Ogółem	111	100
Wpływ wiary na poczucie bezpieczeństwa w trudnościach życiowych		
Tak	54	49,1
Nie	21	18,8
Nie umiem powiedzieć	36	32,1
Ogółem	111	100
Doświadczenie bliskości Boga		
Tak	55	49,5
Nie	29	26,1
Nie umiem powiedzieć	27	24,4
Ogółem	111	100

* Anketowani mogli wybrać kilka spośród sześciu możliwości bądź podać swoją propozycję.

Jarmoch [3] W badaniu religijności Polaków wykazał, że 57,4% respondentów wypowiadało się pozytywnie o możliwości odczucia bliskości Boga.

Podsumowanie

Z przeprowadzonych badań wynika, że wybrana w sposób celowy próba młodzieży trenującej taekwon-do w Białej Podlaskiej w porównaniu do podobnych badań przeprowadzonych w Polsce, deklarowała w mniejszym stopniu swój pozytywny stosunek do wiary (65% vs. 78%), wpływ wiary na poczucie bezpieczeństwa (49,0% vs. 83,3%) i doświadczenie bliskości Boga (49,5% vs. 57,4%). Podobny procent badanych deklarował się jako wierzący lub głęboko wierzący (92% vs. 88%). Powyższe badania przeprowadzone na ograniczonej liczbie osób mogą być przyczynkiem do szerszych badań nad postawami wobec wiary i obecności Boga wśród młodzieży uprawiającej różne dyscypliny sportu.

Piśmiennictwo

- Jarmoch E. (1999) Religijność indywidualna Polaków. [w]: W. Zdaniewicz, T. Zembrzuski (red.) Kościół i religijność Polaków 1945–1999. Warszawa, 385–386.
- Jarmoch E. (2005) Doświadczenie religijne. [w]: S. Zaręba, T. Zembrzuski (red.) Postawy społeczno-religijne mieszkańców Archidiecezji Łódzkiej. Łódź, 35.
- Jarmoch E. (1998) Globalne postawy Polaków wobec religii. [w]: W. Zdaniewicz (red.) Religijność Polaków 1991 – 1998. Warszawa, 16.
- Mariański J. (2002) Wierzenia religijne i doświadczenie wiary. [w]: S. Zaręba, T. Zembrzuski (red.) Postawy społeczno-religijne mieszkańców Archidiecezji Łódzkiej. Łódź, 192–195.
- Bylina S. (2006) Postawy religijno-moralne młodzieży uprawiającej taekwon-do w Białej Podlaskiej. Warszawa, 69-77.
- Jan Paweł II (2001) Przesłanie do organizatorów i uczestników XII Światowych Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej. [w]: Z. Dziubiński (red.) Aksjologia sportu. Warszawa, 6–7.

Otrzymano: 15.10.2009

Przyjęto: 19.11.2009